

Pronađi svoj put

Autor Administrator

Foto:znet.hr

Sve je veći broj mladih kojima je razmišljanje o osnivanju vlastite obitelji i o potomstvu na posljednjem mjestu u životnim planovima. Ili, ako uopće i pomišljaju na taj korak, odgađaju ga unedogled, najčešće iza četrdesete, što razumljivo, bitno smanjuje njihov biološki potencijal. Ta pojava, još ne tako davno nezamisliva, kao jedan od bitnih uzroka nacionalne depopulacije (svake nas je godine manje za 10 000), s pravom je nazvana "bijela kuga".

Sreća je okretnost uma i ruke

Tek nesretne duše ko nesretne su znane...

Jesenjin

Općenito je poznato da nuditi savjete onima koji to ne traže nema baš velikog smisla. Pametnima, naime, to nije potrebno, a oni drugi to i tako i tako neće poslušati. Ipak, kao što se vidi i iz ovoga, uvijek se nađe nepopravljivih utopista koji će to iznova pokušati. Ovo je upućeno prije svega mladima kojima u nekom kritičnom životnom razdoblju uzmanjka hrabrosti za pravu odluku zbog čega neplanirano i mimo svoje volje i želja cijeloga svog života ostanu sami.

„Bijela kuga“

Sve je veæi broj mladih kojima je razmišljanje o osnivanju vlastite obitelji i o potomstvu na posljednjem mjestu u životnim planovima. Ili, ako uopæe i pomišljaju na taj korak, odgađaju ga unedogled, najèešæe iza èetdesete, što razumljivo, bitno smanjuje njihov biološki potencijal. Ta pojava, još ne tako davno nezamisliva, kao jedan od uzroka nacionalne depopulacije (svake nas je godine manje za 10 000), s pravom je nazvana „bijela kuga“. Iako demografi godinama upozoravaju na te porazne èinjenice, èini se da kao društvo još uvijek nemamo pravog odgovora na to.

Ne æemo se ovdje upuštati u opæe uzroke ovakvih pojava, one društvene, ekonomske, politièke, nego samo na individualne, psihološke i pokušati razmotriti što se sve to zbiva s nama kao pojedincima, koji su to razlozi što nas navode na takav izbor s pogubnim posljedicama, jednako i na individualnom i na kolektivnom planu. Jesu li to oni isti razlozi koji su doveli do svekolike društvene krize, ne samo ekonomske, nego još više duhovne, moralne, politièke, je li to filozofija novog vremena koja nam u ime tobožnjih ljudskih prava i sloboda nudi hedonizam kao smisao života, relativiziranje svega i svaèega kao opravdanje za sve naše postupke i konzumerizam kao osnovu funkcioniranja liberalnog kapitalizma i stjecanja profita od strane manjine na vrhu hranidbenog lanca.

U tom i takvom svijetu u kojemu je profit mjerilo svih drugih vrijednosti i u kojemu nema mjesta za one istinske, trajne i provjerene, na kojima je utemeljena naša civilizacija, lako je moguæe da se u društvu, osobito u osjeljivijim kategorijama, kao što su mladi, pojave tendencije poput ovih spomenutih na poèetku. Ostavit æemo ove rasprave mudrijima i pokušati zamisliti najjednostavniji obrazac promišljanja koji bi, možda, mogao biti od koristi pojedincu pri donešenju vlastite odluke o jednom od najvažnijih pitanja životu – osnovati svoju obitelji ili zauvijek ostati sam.

Moj život – smisao, svrha?

Ako bismo sami sebi pokušali odgovoriti što je to bitno u našem životu i što nas određuje, vjerojatno bi to bilo ovako:

naše tijelo, emocije, razum. Oni koji vjeruju da je ovaj život tek kratka, prolazna dionica i da nas ono pravo tek èeka "s druge strane", tu æe svakako pridodati, i to na prvom mjestu, svoju vjeru, duhovnost, dušu. Ovo posljednje koje se odnosi na transcendentalno ostaviti ostavit æemo teolozišmaje, jer bismo se u tim pitanjima lako mogli izgubiti.

Ne bi trebalo biti sporno da je

svaka od ovih dimenzija rezultat

• nasljedno genetskog naslijeđa,

• nasljedno
našine života i

• nasljedno
iskustva - svega onoga što smo u životu osjetili, naučili, usvojili.

Ako u bilo čemu od ovoga ima nekih loših sadržaja – naslijeđenih, iskustvenih; onih nastalih zbog propusta, svejedno – subjektivne ili objektivne prirode (manjkavosti u procesima odgoja i obrazovanja) sl., mogu nam se javiti poteškoće i problemi, kojih niti ne moramo biti svjesni. Ostavimo li na trenutak tjelesnu dimenziju po strani, jer je ista sama po sebi razumljiva, i usmjerimo li pozornost na druge dvije – emocionalnu i razumsku, lako ćemo doći do otkrića da poteškoće u vezi s njima nerijetko ostavljaju tragove, bolje reći ožiljke na našoj osobnosti, što će se manifestirati na najrazličitije načine, najčešće kao :

• povlačenje
u sebe (zatvorenost, introvertnost), nepovjerljivost, potištenost, neodlučnost, ravnodušnost, malodušnost, beznadnost, apatija (bezvoljnost), bojažljivost, anksioznost, nesigurnost itd.

Uz bilo koji od ovih sadržaja teško je, ako je uopće, moguće postići ono što se najčešće smatra glavnim ciljem u životu:

• ostvariti
smisao svoga postojanja, svoje poslanje (misiju), svoju sreću. Umjesto toga imat ćemo upravo suprotno: osjećaj besmislenosti, praznine, izgubljenosti, razočaranja.

Kako pomoći sam sebi?

Kaže se da je svatko kovač svoje sreće. I da su "samo nesretne duše kao nesretne znane..." Ako je, to istina, naša sreća, bez obzira na okolnosti koje mogu biti ma kako nepovoljne, na kraju ipak, najviše ovisi samo o nama, o tome na koji ćemo način odgovoriti na sve ono što nam život donosi. Uvijek postoji neko rješenje, neki izlaz. Samo ga treba pronaći. Treba upotrijebiti ono što nam je dano – svoj razum.

A što je potrebno?

Sabrati se, razmisliti dobro o sebi, o svojim željama, potrebama, osjećajima, o svojim dosadašnjim poteškoćama i problemima, uspjesima i neuspjesima, definirati što nam je od svega toga bitno a što nije, i potražiti odgovore i rješenja u okviru realnih mogućnosti. Dobro je sjetiti se primjera kojih nije malo kako su sve to ostvarili ljudi s najvećim mogućim hendikepima - neki bez udova, potpuno nepokretni, vezani za kolica, neki i slijepi i gluhi...), koji su na najbolji mogući način i u punom značenju te riječi ostvarili puni smisao svoga života.

Ako nam to baš odmah ne polazi za rukom, što nije rijetkost i što je također u okviru normalnih ljudskih pojavnosti, onda je opet zdravorazumski otvoriti se za pomoć prema najbližima - prijatelju, sestri, bratu, roditeljima, prema onima kojima vjerujemo, za koje smo sigurni da nam žele dobro i da su nam spremni pomoći. Najgore od svega je kriti svoje probleme, držati ih u sebi ne čineći ništa, i nadati da će se sami po sebi riješiti, da će vrijeme sve postaviti na svoje mjesto. Nažalost, u ovom našem ubrzanom vremenu izgledi za takav ishod sve su manji i lako se dogodi da najbolje godine pa i cijeli život u pustoj nadi i tihoj patnji neopazice odu u nepovrat. Možda bi koristilo ovo malo razmišljanje onako kako to rade stručnjaci.

•
Katkada
će nam biti potrebna i stručna pomoć liječnika, psihologa, duhovnika i dr. Otvaranje prema drugima i traženje pomoći nije znak slabosti, niti je sramota, nego upravo suprotno, to je znak da vladamo sobom. Nasuprot tome, zatvaranje u sebe znak je slabosti, prihvaćanje gubitničke uloge i put u bolesno stanje.

•
Samo
postavljanje ovih pitanja u fokus vlastitoga razmišljanja, a osobito njihovo verbaliziranje i razgovor sa drugima, već je više od pola puta prema uspjehu u našim nastojanjima.

•
Pasivno
prepuštanje sudbini, izbjegavanje da se nešto samo po sebi dogodi, da će vrijeme sve riješiti, umjesto zdravog, aktivnog pristupa i preuzimanja pune odgovornosti za svoj život, nažalost najčešće vodi u rezignaciju, razočarenje, osjećaj manje vrijednosti i promašenosti, samosažaljenje i nerijetko u očaj i bolest.

Smisao života?

Većina ljudi, i danas kao i kroz cijelu povijest, u svim civilizacijama, smisao svoga života i sreću ostvaruju u obitelji, podižući svoju djecu; kroz

posao i karijeru, kroz svoj doprinos napretku zajednice, ostvarujući prijateljstva i sklad sa svojom društvom zajednicom.

Najveća je misija: ostvariti svoj životni san, dati svoj doprinos, svoj pečat, učiniti nešto dobro – u poslu, u društvu, u kulturi, umjetnosti, politici. Ako uspijevamo u tomu onda smo sretni i zadovoljni, a ako ne onda ono suprotno od toga.

Pokušaji traženja nekog drugog puta, vlastitog, originalnog, napuštanje vrijednosti koje smo baštinili od svojih predaka i njihova iskustva, najveće nisu sretni i obično završavaju kao promašaji bez mogućnosti popravka.

Onima koji krenu takvim putem, nakon što prođe vrijeme mladost i ideala, najveće slijedi iskustvo gubitka veza s okolinom i samotnjakog života (prijateljstva brzo ishlape), uz osjećaj promašenosti i razočarenja. Na kraju balade imat će sreću ako dobiju mjesto u nekom domu za starije i nemoćne, u kojemu im nitko, nikada ne će dolaziti u posjete.

Stoga, slijedeći samo zdravi razum, nema nikakve dvojbe, da je najbolji i najsigurniji put upravo onaj na kojega nas upućuje naša tradicija: osnovati obitelj, podizati djecu i veseliti se njihovom razvoju, raditi svoj posao, graditi karijeru prema vlastitim mogućnostima i sklonostima i tako dati svoj osobni obol dobrobiti svoje zajednice i društva u cjelosti.

Prednosti i nedostaci

I bez oslanjanja na iskustva predaka, i jednostavna analiza prednosti i nedostataka jedne i druge opcije – života u obitelji i samostalnog života, potvrdit će nam da je mudro a i vodi u promašaj:

- Takva će nam analiza otkriti da život u obitelji ima niz prednosti: nikada nisi usamljen, imaš kime dijeliti i brige i radosti, imaš podršku u nevolji, pomoć u bolesti; uz sve to je ekonomičnije, i što je najvažnije roditeljstvo i potomstvo sami po sebi dovoljni su da opravdavaju smisao postojanja.

- Nedostaci života u obitelji zanemarivi su; u biti su to višeg zahtjevi, odnosno uvjeti: tolerancija, prilagođavanje, odgovornost za druge i prema drugima, odricanje i žrtvovanje za druge, razumijevanje.

- S druge strane, prednosti samostalnog života su zanemarive: slobodan si, nikome ni za što ne odgovaraš, ali je za to

nedostataka na pretek – svi oni koji su navedeni kao prednost života u zajednici, bez kojih je teško zamisliti smisao postojanja.

Bolje ikad nego nikad

Oni mladi koji unatoè i usprkos svemu ostaju do kraja pri ovoj posljednjoj opciji – koji su izabrali usamljenost umjesto života u obiteljskoj zajednici, najèešæe niti ne žele razgovarati o ovoj temi. I to je zasigurno jedan od znakova njihove optereæenosti tim problemom, što u konaènici vodi u frustraciju i bolesno stanje. Ako kojim sluèajem i pristanu, reæi æe da je to njihov vlastiti izbor, njihovo pravo, upravo ono što sami hoæe, da ne žele nikakvo društvo, nikakvu vezu, da žele biti sami. Naravno, da svatko ima pravo na svoj izbor i svoj put, nitko nikomu to niti može niti treba osporavati. Ipak, ako bi ih ovo razmatranje potaklo da još bolje sagledaju i do kraja osvijeste sve posljedice svoga izbora, koje su konaène, mogla bi im to biti još jedna prilika i poticaj za hrabriju i bolju odluku.

A. Bukovac

Mala životna škola